

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
memstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 111.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnistvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti, hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaia vsak torek, če-
trtek in sobota

Ljubljana, sobota 3. oktobra 1936

Cena posamezni
številki Din 1'50

O gospodar- skem svetu

Naš dični prijatelj g. dr. Velimir Bajkić je kot zaključek svojih vehementnih napadov na trgovstvo in zlasti na trgovska združenja napisal obširen članek o gospodar-
skem svetu, ki naj bo krona vseh njegovih splošno strmenje vzbujajočih člankov. Če se že prejšnji članki g. Bajkića niso odlikovali ne po bistroumnosti in ne po tehtnosti svojih argumentov, je njegov zadnji članek še tem bolj žalosten. Kajti na koncu svojega članka se je spozabil g. dr. Bajkić že do očitkov, ki niti v divji strankarski polemiki niso dopustni. Baš zato bi tudi mogli z mirno vestjo kvitirati vsa njegova izvajanja z molkom, ker pa nam je gospodarski svet nad vse resna zadeva, zato ne moremo dopustiti, da bi se o njem pisalo na napačen način in zato moramo vsaj na nekatera izvajanja g. dr. Bajkića reagirati.

Že izvajanja g. dr. Bajkića o zgodovini gospodarskega sveta so napačna. V vidovdanskega ustava je prišla določba o gospodarskem svetu zato, ker je ustava predvidevala enodolni parlamentarni sistem in naj bi zato gospodarski svet do neke mere nadomestil drugi dom. Ta misel je ostala tudi v vseh poznejših letih živa ter je pridobivala na veljavi, čim bolj je parlament zbog vedno strastnejših bojov izgubljal sposobnost za pozitivno gospodarsko delo. Ne samo trgovci, ne samo gospodarski ljudje, temveč iz vseh stanov so se vedno bolj pojavljali glasovi, da potrebujemo zastop, ki bi reševal gospodarska vprašanja, oproščeni od strankarskih borb. Slabo pozna g. dr. Bajkić zgodovino naših političnih borb, če trdi drugače.

Jasno pa je, da ni nihče bolj občutil vse zle posledice pretiranega strankarstva, ki je onesposobilo našo skupščino za vsako resno gospodarsko delo, ko gospodarski ljudje. Saj so ti vse te posledice občutili na lastni koži, saj so oni plačevali težke račune za vse napeke, ker naš parlament ni bil dorasel gospodarskim nalogom države. Zato je le naravno, da so tudi gospodarski ljudje zlasti zahtevali ustanovitve gospodarskega sveta. Ta zahteva pa je nastala le iz gospodarskih razlogov, nikdar pa ne iz političnih in zato so bili gospodarski ljudje zadovoljni tudi s tem, da bi se vsa gospodarska vprašanja — in samo ta — reševala v parlamentu šele po zaslišanju gospodarskega sveta in po upoštevanju njegovih zahtev ter predlogov. Gospodarski svet naj bi bil po mnenju gospodarskih ljudi samo oni zapah, ki naj bi preprečil, da bi se gospodarskih vprašanj polastila dnevna in strankarska politika. Obenem pa naj bi se s tem zapahom tudi ustvarila možnost, da bi se začela v državi smotrna gospodarska politika, ki bi se vodila le iz stvarnih gospodarskih razlogov, ne pa strankarskih.

Prazna izmišljotina je zato, če kdo trdi, da bi gospodarski ljudje iz političnih razlogov hoteli imeti gospodarski svet.

Enako netočno opisuje gospod. dr. Bajkić tudi zgodovino, kako je prišel gospodarski svet v septembrsko ustavo. Ne gospodarski ljudje, temveč drugi faktorji so hoteli imeti gospodarski svet, in sicer kot rezervo, če bi se obnova ustavne življenja na drugi podlagi ne mogla posrečiti.

Seveda pa se pri tem tudi ne

sme pozabiti, da je pod vtisom težkih udarcev svetovne gospodarske krize po vsem svetu zavladalo za gospodarska vprašanja posebno zanimanje, da se je povsod po svetu iz istega razloga okrepilo stanovsko gibanje in da je postal stanovski princip najmodernejši. Vse to je tudi bistveno pripomoglo, da je prišlo do zakona o gospodarskem svetu.

Pa še en velik argument je govoril za ustanovitev gospodarskega sveta. To je harmoničen razvoj go-

spodarstva, to je sporazum, ki bi ga gospodarski svet nujno moral doseči med posameznimi stanovi, a tudi med posameznimi produkcijskimi panogami. Če pa seveda operira g. dr. Bajkić s tako neresno predpostavko, da bi bili imenovani ali izvoljeni v gospodarski svet sami nesposobni ljudje, sami najgrši egoisti, potem seveda ta gospodarski svet ne bi imel nobenih uspehov in bi bil čisto zanič ter odveč. Toda zaradi slabih parlamentov, ki jih je tudi že nekaj

bilo, še nihče ni trdil, da je ves parlamentarizem odveč. Celo diktatorski režimi so zato ohranili vsaj spomin na parlamentarizem.

Komur je seveda svobodno izvoljeni gospodarski svet, ki bi bil sestavljen od naših domačih gospodarskih ljudi, na poti, kdor ve, da bi tuji velekapital imel v tem gospodarskem svetu presneto malo vpliva, ta je seveda načelni in zagrizeni nasprotnik gospodarskega sveta. Toda to je le argument za gospodarski svet.

Italija iz notranje-prestižnih razlogov vendarle ne more zatajiti načela o stabilnosti lire, je verjetno, da se bo našel kompromis, in sicer na ta način, da bo Italija poleg turistične lire dobila še novo liro — liro za tujino. S tem bi se stanje v Italiji nič ne izpremenilo in lira bi ostala neadekvatna, izvoznikom pa bi bilo pomagano, ker bi se lira vsaj v odnosu s tujino vendarle devalvirala. S tem kompromisom pa bi dobila italijanska vlada tudi čas, da bi pripravila polagoma devalvacijo lire tudi za notranji trg.

Tudi Čehoslovaška bo prilagodila svojo valuto novemu stanju

Vse čehoslovaške stranke so razpravljale o novi situaciji, ki je nastala z devalvacijo franka in drugih zlatih valut. Na temelju teh posvetovanj je bila nato seja ministrskega sveta, na kateri je prevladovalo prepričanje, da se mora čsl. valuta prilagoditi novemu stanju.

Pomembna je tudi izjava doktorja Hodže pred dnevi, da smatra za potrebno, da ustvari nov sistem trg. politike za srednjo Evropo in da bi se ta moral ozirati tudi na enotno valutno politiko držav srednje Evrope.

Po devalvaciji franka Ali se bo mednarodna zamenjava blaga povečala?

Med glavnimi razlogi, s katerimi se je utemeljevala devalvacija franka je bil tudi razlog, da se bo sedaj mednarodna trgovina povečala, ker se bo dosegla polagoma stabilizacija valut in s tem tudi možnost za odpravo raznih uvoznih omejitev. To se sme pričakovati predvsem zaradi sporazuma francoske, ameriške in londonske vlade, na podlagi katerega se je tudi izvršila devalvacija franka. Dejansko v tej izjavi tudi vse tri vlade naglašajo, da ne bodo dopuščale na mednarodnem denarnem trgu nobenih motenj in da je njih prizadevanje, da se stabilizacija valut izvede in da vabijo vse države, da se njihovu prizadevanju pridružijo. Ali pa tudi v resnici smemo upati, da se bo to zboljšanje zunanje trgovine doseglo?

»Prager Tagblatt«, ki je v gospodarskih zadevah sijajno informiran list, pravi o tem med drugim naslednje:

Zaenkrat pomeni valutni preobrat na zapadu za svetovno gospodarstvo trenutno novo oviro. Stara pota, na katerih sta se gibala razdelitev dela in sodelovanje narodov, so se premaknili in treba bo nekaj časa, da pride zopet vse v ravnovesje. Neizogibno je, da se bodo cene najvažnejših predmetov svetovne trgovine premaknile in da se bodo morala vsa velika tržišča šele po daljšem procesu prilagoditi novemu stanju. Pa neglede na to, da bo ta proces po vsej verjetnosti proces ozdravljenja, je bila zaradi kronične krize zlatih deviz nastalo vznemirjenje gotovo bolj nevarno, kakor pa sedanja nova valutna zmešnjava. Nemirnemu elementu valutne spekulacije je najbolj priljubljeno manevrsko polje odmaknjeno, to je trg z zlatimi devizami. Kolebanja valutnih relacij, ki so za dosedaj novega ravnovesja neizogibna, bodo najbrže s pomočjo novih velikih intervencijskih fondov v že naprej določenih mejah ohranjena.

Predvsem pa se bo nehalo beganje kapitala iz države v državo. Angleška banka in Federal Reserve Bank v New Yorku imata že pripravljeno zlato, ki bo potrebno, da se iz Francije in Švice pobegli kapital spravi zopet nazaj v njegovo prvotno domovino. Morada bo v nadaljnji posledici dogodkov tudi od začetka krize popolnoma ustavljeno dajanje mednarodnih posojil zopet prišlo v tek. O tem pa bo končno odločila kakor o usodi svetovne trgovine in svetovnega gospodarstva okoliščina, če bo sedanje premirje valut pri-

vedlo tudi do trajnega miru med valutami.

Ali bo tudi Italija devalvirala?

Italijanski listi le malo pišejo o posledicah, ki jih more imeti devalvacija francoske, švicarske in nizozemske valute na liro. V redkih izjavah vseh listov pa prevladuje mnenje, da italijanska vlada ne bo sledila primeru pariške vlade in da ostane lira na sedanjih zlati veljavi. Tako piše bivši finančni minister Alberto de Stefani v »Corriere della Sera«, da je devalvacija lire nepotrebna, ker da je izkušnja dokazala, da ne pomeni devalvacija nobene rešitve. Devalvacija je le navadna konjunktura, ki pa ni konstruktivna in zato se z devalvacijo nič ne izpremeni. Tudi v drugih italijanskih listih prevladuje mnenje, da je devalvacija nepotrebna.

To mnenje je tudi v skladu z načelom, ki ga je proglasil Mussolini 1. 1926. v Pesaru kot svoje osnovno stališče v valutnem vprašanju, ko je naglasil, da je stabilizacija lire na bazi, en funt enak 90 lir, definitivna. Mussolini je takrat izjavil, da bo vrednost lire na tej bazi branil do zadnje kaplje krvi, ker nikakor noče dopustiti, da bi marljivi italijanski narod doživel gospodarsko katastrofo padca lire.

To stališče Mussolinija je bilo vsa leta nato osnovno načelo italijanske finančne politike in priznati je treba, da je znala rimska vlada kljub silnim težavam to stališče vsaj navidezno ohraniti nedotaknjeno. Toda sčasoma so postale težave le prevelike, zlasti pa po etiopskih dogodkih in po silnih deficitih v državnem proračunu. Lira je začela izgubljati na kupni moči in to je končno moralo vplivati tudi na njen tečaj. Razlika med tečajem lire na italijanskih in tujih borzah je stalno rastla ter se povečala od 75% sredi 1. 1935. na 12% sredi junija 1936. Dejanski padec lire pa je bil še večji in italijanska vlada sama plačuje danes zlato za 22% dražje, kakor pa je nominalna vrednost papirnatih lire.

Se jasneje je priznala italijanska vlada dejansko razvrednotenje lire z uvedbo turističnih lir, ki je bila določena na podlagi 18'60% švicarskega franka za 100 lir, dočim je takrat znašal oficialni tečaj lire 24'25 švicarskega franka, po zlati pariteti pa bi moral znašati celo 27'25 šv. franka za 100 lir. Turistična lira je dejansko pomenila padec lire za 30%. V privatnem prometu s tujino pa je padla lira še v večji meri, celo za 40 in

več odstotkov njene nominalne vrednosti. Tako se je v privatnem prometu z Jugoslavijo plačevala lira mesto po 3'50 po 2'40 in 2'20 dinarjev.

Zato se ni čuditi, če se v italijanskem tisku pojavljajo tudi glasovi o koristnosti devalvacije lire, ker bi drugače zlasti italijanski izvozniki prišli v skoraj brezizhoden položaj. S previsoko liro pač ne bi mogli konkurirati z izvozniki iz držav, ki so svojo valuto devalvirale. Ker pa na drugi strani

Revizija rudarskih koncesij v Jugoslaviji Nemški list o naših rudarski politiki

»Berliner Börsen-Zeitung« je objavila članek o jugoslovanskih rudah in o dosedanjem razvoju naše rudarske politike ter našim izkoriščanju rudnega bogastva Jugoslavije. List pravi med drugim. Nedavni sklep Narodne banke, da se morejo rude iz Jugoslavije izvažati samo proti posebnemu dovoljenju, kar pomeni v praksi samo proti devizam, ko tudi postavitev velike železne valjarne v Zenici ter pripravljanja dela za nove investicije v Boru, vse to je povzročilo veliko zanimanje tujine za rudarska bogastva Jugoslavije. V zadnjem času so mnoga domača in tuja podjetja podrobno preiskovala razna ležišča rud v Jugoslaviji, zlasti pa so bili v tem pogledu delavni Angleži in Francozi, ki so imeli pri tem ponekod tudi zelo velike uspehe. Treba opozoriti samo na velikanske dobičke izključno francoskega rudnika bakra v Boru in angleškega rudnika v Trepči. To je privedlo naravnost do lova za rudarske koncesije.

Odločilna mesta v Beogradu pa so kmalu spoznala, da gre tu predvsem le za lovcve za koncesijami, ki sami niti nimajo namere, da bi rudnike izkoriščali, temveč bi hoteli dobljene koncesije prodati naprej in tako brez dela zaslužiti lepe vsote. Zato je jugoslovanska vlada odredila, da se vse dosedaj dovoljene rudarske koncesije pregledajo. Do tega sklepa je prišla vlada predvsem zaradi napadov javnosti na razne tuje koncerne nafte, ki se niso niti potrudili, da resno prouče svoja ležišča.

Zato se bodo v bodoče podeljevale koncesije samo onim, ki resno mislijo na to, da dobljene koncesije tudi izkoriščajo. S tem je glede novih rudarskih koncesij uveden red.

Jugoslavija nima več potrebe, da dela propagando za svoja rud-

na bogastva. Zato more sedaj tudi država pri podeljevanju novih koncesij mnogo bolj enegično ščititi svoje interese. To je jasno naglasil tudi ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović v svojem govoru o novi jugoslovanski gospodarski politiki.

Ko govori članek še o rudah, ki se nahajajo v zemlji in o možnosti, da se najdejo nova ležišča, pravi članek, da je verjetno, da bo Jugoslavija v tem pogledu doživela še prijetna presenečenja.

K tem članku bi dostavili še naslednje. Francozi imajo v naši državi okoli 25 rudarskih koncesij, ki jih ne izkoriščajo in ki jih tudi ne nameravajo izkoriščati. Izkoriščanje rudnikov pa jim tudi ni potrebno, ker imajo o svojih afriških kolonijah zadosti podobnih rudnikov. Po vsej verjetnosti so pridobili jugoslovanske koncesije sploh samo zato, da ne bi nihče drug izkoriščal teh rudnikov in da ne bi mogli jugoslovanski rudniki delati njihovim rudnikom konkurence. Jasno je, da je takšno stališče za našo državo in vse njeno prebivalstvo nad vse škodljivo in da bi bilo že samo zaradi tega treba strogo pregledati vse podeljene rudarske koncesije. Vendar ne bomo dajali koncesije tujcem samo zato, da se naši rudniki sploh ne bi izkoriščali. Našo rudarsko politiko je zato treba postaviti na čisto drugo podlago, na kateri pa se je vodila doslej. Nikakor ne zaostuje, da o rudnih bogastvih Jugoslavije le govorimo, temveč jih moramo začeti tudi izkoriščati. Upajmo, da se bo po reviziji rudarskih koncesij v tej smeri začelo tudi resno in sistematično delati.

**Vsak trgovec mora biti
naročnik „Trgovskega lista“.**

Iz širše seje Združenja trgovcev v Kranju

Pretekli teden je bila pod predstvom g. Franja Sire širša seja Združenja trgovcev v Kranju, ki je imela na dnevnem redu vse-skozi same zanimive točke.

Tajnik Kožman je pred prihodom na dnevni red poročal o poslovanju in delovanju pisarne od zadnje seje ter izvajal:

Na iniciativo združenja se je ustanovil

gospodarski sosvet,

ki ga tvorijo vsa združenja v kranjskem in škofjeloškem srezu. Izvaja se skupna akcija proti nelegalnemu obratovanju po posebnem kontrolnem organu. V teku par mesecev je bilo že vloženih 346 z dokazi podkrepjenih ovadb, dokaz da danes nelegalno obratovanje upropašča legalno. V sosvetu, ki tesno veže gospodarske obrate v kranjskem in škofjeloškem okraju, se odstranjuje medbojna stanovska nesoglasja, motrijo in zasledujejo vsi gospodarski, prometni in socialni pojavi, dajejo navodila vsem združenjem v davčnih zadevah, pritožbah itd. Po potrebi pa se sklicujejo tudi skupne seje tajnikov združenj, na katerih se razpravlja o vseh iz danih in podanih vprašanjih. S poslovanjem tega sosveta, katerega vodi združenje trgovcev in mu načeljuje Franjo Sire, je oživelo delo pri drugih združenjih, ki so se pričela bolj zanimati za svoja stanovska vprašanja. Že dosedanj uspehi gospodarskega sosveta so pokazali pot, po kateri bi morale stopati organizacije v ostalih okrajih in pokrajinah naše države in bi na ta način prišli do pravega pozitivnega gospodarskega dela v državi.

Tajnik Kožman je nadalje poročal o nameri Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, ki hoče uvesti

enotni odstotek nevarnosti pri nezgodnem zavarovanju

S to uredbo bi bili zlasti prizadeti trgovci. Za njih uslužbenca je mnogo manjša nevarnost nezgode, kakor pa v drugih podjetjih, kakor n. pr. pri voznških, gradbenih, inštalaterskih in drugih podjetjih. Z uvedbo enotnih odstotkov pa bi morali plačevati iste prispevke.

K osnutku

banske uredbe o odpiranju in zapiranju trgov. lokalov

je združenje zavzelo stališče, naj ostane uredba, le okvirna ter se naj pooblasti upravna oblast prve stopnje, da v okviru te uredbe določa za posamezne stroke in spoznamno z interesiranimi organizacijami, čas odpiranja in zapiranja po krajevnih potrebah. S tem določilom bi odpadli vsi nedostatk i uredbe, odpadle bi pa tudi pritožbe, ki so kaj pogoste in odpadle bi tudi kazni in sitnosti. Nikakor se ne more red odpiranja in zapiranja uvesti enotno za vse kraje v banovini, ker so v vsakem kraju drugačne potrebe kupujočega občinstva. Tam, kjer je industrija, se treba ravnati po delu industrijskih delavcev, drugje so kmetje, ki kupujejo le zgodaj jutraj in pozno zvečer; zopet drugod pa je ozir do tujcev in železniških zvez glavni.

Zbog

delavske stavke,

ki je trajala 5 tednov, so bili posebno občutno prizadeti trgovci. Na ena strani je nakup občinstva, ki ga tvorijo v večini delavci, popolnoma prenehal, na drugi strani so spravljale nabiralne akcije trgovstvo v težko stisko. Kdor je odklonil podporo, temu je grozil bojkot, ako pa je podporo dal, je bil v nevarnosti, da je storil nezakonito dejanje, ker je podpiral

delavce, ki so imeli tovarne nezakonito zasedene.

Na seji so se nadalje predlagale nujno potrebne izpremembe železniškega voznega reda, ki naj dajo Gorenjski boljše zvezo s Štajersko in Dolenjsko.

K uvedbi vodstva knjig za prodajalce špirta se je združenje postavilo na stališče, da se uvede kontrola pri proizvajalcih špirta, da s tem onemogoči tihotapstvo in druge nepravilnosti. S tem bi odpadlo ogromno nepotrebno delo, kazni in šikanse.

Posebno paznjo pa se je posvečalo

zasedanju davčnega odbora

Zbrali so se pridobinski prilogi in ti sporočili članom obenem z dnevom zasedanja in jim dala posebno navodila o pravicah davčnih zavezancev v času zasedanja. Predhodno se je na posebnem sestanku razpravljalo o položaju in splošnem poslovanju zavezancev v preteklem letu. Statistični podatki, ki so vse prej kakor ugodni, izkazujejo, da je znašala davčna obremenitev s pridobnino pri trgovini v kranjskem okraju:

	štev. davčnih zavezancev	skupna ocena din	na osebo din
1931	475	3.660.260	7706
1933	413	3.156.590	7648
1934	392	3.359.490	8570
1935	360	2.516.660	6991
1936	345	2.947.173	8542

Obdačba je bila torej v l. 1936. povprečno višja, kakor v razmeroma mnogo boljših časih leta 1931. Predlogi davčne uprave v Kranju so znašali pri trgovini v l. 1935. din 4.069.715 in jih je davčni odbor znižal za 16,5 odstotka, reklamacijski odbor pa, ki je upošteval težko stanje trgovine za nadaljnjih 26 odstotkov. Predlogi v letu 1936. so znašali din 3.382.953 ali na osebo din 9806 in so bili znižani po davčnem odboru samo za 13 odstotkov. Tako je ocena za t. l. po davčnem odboru še vedno za 22 odstotkov višja od končne ocene v letu 1935.

Kako trdo pritiska kriza na trgovino v kranjskem okraju dokazuje dejstvo, da je bilo še v letu 1931. s pridobnino ocenjenih 475 trgovcev, katero število pa se je v letu 1936 zmanjšalo na 345. Davčna uprava je pri sestavi predlogov zagrešila mnogo prestopkov med temi tudi, da je nad 50 obrtnikov, ki imajo drugače dane pogoje za pavšalacijo, oz. za nižjo davčno stopnjo razporedila med trgovce in so se tudi ocenjevali po tem davčnem odboru. Pritisk fiskusa je torej v tekočem letu zopet porastel, nasprotno pa je poslovanje padlo.

Stanovske zadeve

Veliko je bilo zanimanje pri prvi točki dnevnega reda, pri kateri so se obravnavale volitve v Zbornico za TOI v Ljubljani. G. Globočnik je podal poročilo o poteku zvezne seje, ki je bila 22. septembra v Ljubljani in ki je razpravljala o volitvah v Zbornico. Po izdelanem poročilu odpade na področje združenja 1 mandat in 1 namestnik. Na seji se je razpravljalo o kandidatih ter soglasno sklenilo, da se določi za po-

dročje združenja kot kandidat dolgoletni bivši predsednik Zbornice in prvobornik gospodarskih interesov g. Ivan Jelačin, katerega delo je uživalo med trgovstvom vsesplošno priznanje in popolno zaupanje. Za namestnika se je določil g. Franc Globočnik iz Tržiča.

Zanimiva je bila tudi razprava o Trgovski strokovni nadaljevalni šoli,

katero je letos prevzelo Združenje. Šolo upravlja posebni šolski odbor, kateremu načeljuje sedanjí podpredsednik Združenja in nekdanji soustanovitelj šole g. Franc Berjak. V odboru je zastopnik občine Kranj in Zbornice za TOI v Ljubljani. Izdelal se je učni načrt po vzorcu istovrstne šole ljubljanskega združenja in po katerem znaša tedenski pouk za vse tri razrede 33 ur. Šola dosedaj ni imela pravega gospodarja. Ugotavlja se, da je šola na višku, za kar gre vsa pohvala posrečeno izbranemu in požrtvovalnemu učiteljskemu zboru, kateremu načeljuje že od ustanovitve, t. j. od leta 1922, upravitelj g. Anton Sepaher.

Proračun šole za t. l. izkazuje din 31.760 izdatkov, torej za din 7.500— več, kakor v letu 1935. Višek je nastal radi večjega števila tedenskih poučevalnih ur. Kritika je predvideno le din 13.000—. Šolski odbor bo torej imel težko nalogo, da najde sredstva za kritje proračuna, kar bo posebno težko v sedanjih časih. Tudi za praktične ogledne industrijskih in drugih gospodarskih naprav je predvidena v proračunu primerna vsota. Združenje stoji na stališču, da je naloga organizacije tudi v tem, da skrbi za čim večjo izobrazbo trgovskega naraščaja. V tem pogledu je pripravljeno na vsake žrtve, samo, da se naraščaj izobrazi tako, kakor to zahteva čas sodobnosti.

Dolga je bila razprava o našem stanovskem glasilu »Trgovskem listu«,

čigar konzorcij se namerava pretvoriti v poseben združni konzorcij. Tega bi tvorila združenja trgovcev, trgovci in ostali gospodarstveniki, ki pravilno pojmujejo veliki pomen stanovskega tiska.

Damjan Vahen:

Esperanto in mednarodni jezik Edgaria De Wahla

Pred nedavnim so češki listi poročali o novem mednarodnem jeziku Edgaria de Wahla, ki temelji na besednih korenih vseh jezikov večjih narodov, tako da izraža besede za glasbo z italijanskimi besednimi korenin, tehnične izraze z nemškimi itd. Omenja se tudi, da je Esperanto izšel iz volapika, njegov mednarodni jezik pa iz esperanta. Te trditve zavračam, ker esperanto ni izšel iz volapika, ker je volapik temeljil povsem na izmišljenih besednih korenih, dočim dr. Zamenhofov esperanto temelji na besednih korenih, ki so v rabi pri živih jezikih. Mednarodni jezik Edgaria de Wahla bi bil kvečjemu jezik visoko izobražene inteligence, ker je za rabo njegovega mednarodnega jezika potrebno poznanje najmanj 6 jezikov, tako italijanščine, nemščine, ruščine, francoščine, angleščine, enega mongolskih jezikov ter delno še španščine. Tako je iz tega razvidno, da se tega jezika nikdar ne bi mogli posluževati najširši sloji človeštva.

In še eno je, kar moti vsakogar, ki se poglablja v problem mednarodnega jezika in to je: »Kako bi ostal mednarodni jezik E. de Wahla-

Pri združenju je dosedaj plačalo naročnino za tedensko izdajo »Trgovskega lista« 210 članov. Nabiranje pa se še nadaljuje, da je upati, da bo do konca leta vsaj 300 naročnikov. Splošno se je ugotavljalo, da je list zelo dobro urejen in da borbeno zagovarja ne samo trgovske, ampak interese vsega gospodarstva. Nova pravila zadruge »Trgovski list« so bila soglasno osvojena, saj so sestavljena vzorno. Soglasno se je sklenilo, da Združenje pristopi v zadruge, in sicer zaenkrat, ker večji izdatek v proračunu ni predviden, z 1 deležem, definitivno število deležev, katere bo Združenje podpisalo, pa bo določila prva prihodnja skupščina.

Druga vprašanja

Predmet razprave je bilo tudi navodilo ministrstva za trgovino in industrijo, da sme znašati učna doba za učence v trgovinah samo 2 leti. Posledice tega za sedanje čase ustrezajočega določila uredbe se že kažejo ter bo vedno več trgovskega naraščaja in s tem vedno več brezposelnosti v tej stroki. A ne samo to. Razmere zahtevajo od trgovca vedno več znanja in zmoglosti. To se more doseči le s podaljšanjem učne dobe na vsaj tri leta, kakor je bilo nekoč.

Debata se je vodila tudi o postavitvi vzporedne paketne pošte na kolodvoru Kranj. Zahteva je utemeljena, ker so v zadnjih letih zrastle v okolici Kranja, osobito v savski dolini, ki gravitira na kolodvor, tekstilne tovarne, ki s tem pošto v Kranju preobremenjujejo in so prisiljeni odpošiljatelji v pakete voziti po strmih klanec v Kranj.

Končno se je razpravljalo tudi še o glasovanju članov iz Škofje Loke, ki naj bi prišli na red radi odločitve, če ustanove samostojno Združenje ali pa ostanejo priključeni Kranju. Zavzelo se je le splošno stališče, in sicer, da ne kaže v interesu dela organizacije cepiti, ker bi bili vzdrževalni stroški za dve združenji vsekakor mnogo večji, kakor pa so sedaj za eno. O načinu glasovanja bo odločala prihodnja seja združenja.

Med raznoterostmi so se še obravnavale interne zadeve. Kakor vedno je tudi ta seja pokazala, da je Združenje trgovcev v Kranju vzgledno urejena organizacija, ki dela za člane tako, kakor treba in ki se v polni meri zaveda svojih nalog in dolžnosti.

Politične vesti

Francoski senat je s 141 proti 125 glasovom sprejel poročilo svojega finančnega odbora, ki je več predlogov v vladnem devalvacijskem zakonu odklonil. Blumov nastop v senatu, ki je izjavil, da vlada teh od senata predlaganih izprememb nikakor ne more sprejeti, ker ne more za nje prevzeti odgovornosti, je bil brezuspešen. Zakonski načrt je bil nato vrnjen poslanski zbornici, da sklepa o izpremembah, ki jih je predlagal senat.

Poljska zbornica je nato po kratki debati vse izpreminjavalne predloge senata odklonila, in sicer s 343 proti 213 glasovom. Nato so začeli razni parlamentarci posredovati med senatom in poslansko zbornico in njih prizadevanje je imelo popoln uspeh. Sprejet je bil kompromisni predlog, da imfa vlada pravico, da v sporazumu z državnim svetom in nacionalnim gospodarskim svetom uvede obvezno razsodiščno postopanje za vse mezde spore, ki bi nastali zaradi draginje. Senat je to izpremembo odobril, nakar jo je odobrila tudi poslanska zbornica. Devalvacijski zakon je s tem sprejet. Ministrski predsednik Blum se je nato odpeljal v Zenevo.

Blum je takoj po prihodu v Zenevo razvil največjo aktivnost ter predlagal sklicanje treh mednarodnih konferenc, da bi se svetovna trgovina dvignila. Predlaga sklicanje konference industrijskih držav, konferenco za razdelitev surovin ter locarnsko konferenco.

Svet Zvez narodov je razpravljalo o vprašanju, če naj se nota španske vlade, ki protestira zaradi vmešavanja Nemčije in Italije v španske zadeve, predloži Svetu Zvez narodov ali ne. Litvinov je zelo vehementno zahteval, da se to zgodi, njegov predlog pa je bil odklonjen in sklenjeno, da se vse to vprašanje odstavi z dnevnega reda.

Na seji komisije za razorožitev v Zenevi je izjavil madjarski delegat, da Madjarska ne bo več sodelovala pri delu komisije, ker ji še vedno ni priznana enakopravnost v oboroževanju.

Etiopski delegat je na seji Sveta Zvez narodov izjavil, da je Etiopija pripravljena na največje žrtve, če bi se etiopski konflikt rešil v duhu Zvez narodov. Naj bi se priznala svoboda vsaj oni Etiopiji, ki še danes ni zasedena od Italijanov. Niti govora pa ne more biti o tem, da bi etiopski cesar odstopil.

Francoski veleposlanik v Rimu bo obenem zastopal tudi francoske interese v Etiopiji in bi s tem Francija indirektno priznala aneksijo Etiopije po Italiji.

Nemški parlament bo sklican v začetku oktobra. Na dnevnem redu je zakonski načrt o zimski pomoči ter zakon, s katerim bo Zidom prepovedan nakup zemlje v Nemčiji.

General Franco je imenovan za vrhovnega poveljnika vseh nacionalističnih čet ter za šefa vlade v Burgosu. Nacionalisti vedno bolj koncentrirajo svoje sile okoli Madrida, ki so ga tudi že bombardirali. Pravijo, da hočejo Madrid zavzeti za vsako ceno in čeprav bi bil razdejan ko Irun.

Zaradi Stalina bolezni sestavljajo v Rusiji diktatorski kolegij, kateremu bi načeloval maršal Voršilov, čigar pozicija postaja vsak dan močnejša. Člani tega kolegija bi bili: Ježov, ki je prevzel posle notranjega komisarija namesto Jagode, Jedanov, sedanjí tajnik leningradskega sovjeta, Molotov, predsednik sovjetske vlade in Postušev, tajnik ukrajinskega odbora. Pravijo, da bo vodil novi kolegij protižidovsko politiko.

Čangkajšek je zavrnil zadnje zahteve japonske vlade ter nasprotno zahteval, da Japonska ne bo več ogražala kitajskega ozemlja in da umakne svoje čete iz strateško važnega oporišča Feng-tai pri Pekingju. Nadalje je zahteval popolno svobodo Kitajske v njenem razmerju do avtonomne vlade Jing-Ju Kinga.

Japonska je stavila nato svoje protizadeve, da se popolnoma neha vsaka protijaponska propaganda na Kitajskem, da se odpuste vsi uradniki, ki bi bili protijaponskega mišljenja, da se uredi japonski letalski promet na Kitajskem, da se odpravijo za Japonsko carine, da prizna Kitajska od Japoncev ustanovljene nove avtonomne države in da se nastavi pri vseh odločitvah kitajskih oblasteh japonski svetovalec. Na podlagi teh zahtev in protizahtev se sedaj vodi pogajanja, ki pa so morda le formalneza pomena, ker prave namere japonskih vojaških krogov še niso znane.

Blago za

damske
plaščice

Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

Infamni napadi na gospodarske sloje

Kaj si vse upa napisati dr. Bajkić

Neumorno nadaljuje g. dr. Veli-mir Bajkić v »Nar. blagostanju« svojo filipiko proti trgovstvu in njegovim stanovskim organizacijam. Da ni bil v teh napadih izbirčen, smo že zadostno dokazali, kakor smo tudi dovolj jasno razkrili vso praznoto njegove za lase privlečene argumentacije, katere ozadje je vrhu vsega tako vidno, da že zaradi tega izgublja vsako vrednost za objektivnega presojevalca. Vendar pa je ostal g. dr. Bajkić v teh svojih napadih vsaj v nekih mejah običajne polemike, v svojem zadnjem članku o gospodarskem svetu pa je vse te meje prekoračil in se docela spozabil. Zašel je celo tako daleč, da si je dovolil nazvati postopanje trgovskih združenj kot ljudsko. Samo po sebi se ne razume, da na takšno žalitev ne bomo reagirali s kakšnim protidokazovanjem, temveč zadostuje, če samo ponatisnemo ta izvajanja častitega gosp. dr. Bajkića ter jih samo s tem dovolj močno osmešimo pred svetom.

To si je upal napisati g. dr. Bajkić o trgovskih združenjih, ki da so tudi kriva, da ni prišlo do gospodarskega sveta.

Glavni razlog, da ni prišlo do ustanovitve gospodarskega sveta, piše cenjeni gospod univerzitetni profesor dr. Bajkić, je naslednji: »Gospodarski ljudje sami so vzbudili pri odločujočih činiteljih strah pred gospodarskim svetom in neugodno mnenje o njem. Dosedanje delo obveznih združenj gospodarskih, ki je bilo opisano v dosedanjih člankih, se odlikuje na eni strani s popolno odsotnostjo do stroke in silnim stremeljem za politično in socialno akcijo. Naše gospodarska združenja niso skoraj nič storila za obrt in trgovino, ki se nahaja v zelo primitivnem stanju. Namesto tega so se vrgli na formiranje razredne zavesti, na razredno borbo na vse štiri strani. Od države (so zahtevali), kakor da naša gospodarska združenja (o njej) samo toliko znajo, da njena policija najprej preganja krošnjare, da zapira brezposelne delavce in da požira tujce, kakor to delajo ljudje. Na kratko, da gospodarsko politiko zgrade na žandarskih kopitih in policijski intervenciji. Naša gospodarska združenja nimajo niti kaplje skromnosti, kajti že nekoliko let neprestano ponavljajo v svojih izjavah, kako so prelivali kri za to državo in kako so oni stebri obstoječega reda. V resnici pa vedo že otroci, da se ni nihče toliko žrtvoval za državo ko kmetovalec in da se v večini držav dela forsirano na okrepitvi kmetijskega stanu, ker je on najzanesljivejši nosilec sedanjega pravnega in gospodarskega reda.

Zanimiva stvar je, da gospodarski ljudje v svojih združenjih delajo to, kar je hotela onemogočiti totalna država za ustvaritvi stanovske ureditve države, to je razredne borbe.

Danes se more reči, da so trgovska in obrtniška združenja najbolj alarmanten element v državi, ko postavljajo zahteve, ki se jih ne tičejo ali pa zahteve, ki se tičejo

samo njih brez ozira, kakšen učinek bodo imele na narodno gospodarstvo.

Kako bi izgledal gospodarski svet s takšnimi ljudmi? Od jutra do večera bi se držali govori o patriotizmu srednjega stanu, o njihovih zaslugah, sestavljali bi se ultimati kraljevski vladi, parla-

mentu, zahtevalo bi se po njihovih organih, da se njim kot elitnemu delu našega naroda podeli tudi uprava države. Ali naj se to imenuje gospodarski svet? Ali bi to bilo reševanje gospodarskih vprašanj? To bi bilo samo eno vreščanje več poleg vreščanja slabih politi-

čnih strank, kakršne so na vsem svetu...«

Dovolj teh elementarnih brihtnosti, dovolj teh praznih modrovanj bivšega univ. profesorja. Naj si jih ohrani in dobro spravi ter naj jih prečita čez leta, da bo strmel, kakšne gorostasnosti so mu ušle izpod peresa.

Predlogi in zahteve lesnih trgovcev

Seja Osrednjega lesnega odseka Zveze trgovskih združenj

V četrtek, dne 1. oktobra je bila v Trgovskem domu v Ljubljani III. letošnja seja Osrednjega lesnega odbora Zveze trgovskih združenj. Na seji so se obravnavala zlasti vsa vprašanja, ki se tičejo našega lesnega izvoza. Iz splošno gospodarskih ozirov je zato nujno želeli, da bodo odločujoči činitelji posvetili predlogom naših lesnih trgovcev potrebno pažnjo in njih predloge tudi izvajali.

Udeležba na seji je bila zelo dobra, ter so se seje udeležili: za Ljubljano predsednik Franc Škrbec, Fran Hajnrihar, Aleksander Friedrich in inž. Zupančič; za Ljubljano-okolico Joško Majaron, za Radovljico Anton Preštrl, za Kranj Fran Gorjanc, I. Veber in Zmago Rožman, za Kamnik Drago Riedl, za Litijo Vojsko Šribar in I. Samsa, za Novo mesto Josip Atko in A. Petrič, za Logatec Alojz Grabrenja, za Celje Matija Miklavžina, za Slovenji Gradec in Prevalje Peter Mravljak in Franc Čas in za Kočevje Josip Schober.

Predsednik Škrbec

je takoj po otvoritvi seje podal svoje predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Najprej je poročal o akcijah, ki jih je izvršil osrednji odbor z ozirom na predloge zadnje seje. Zahvaljuje se gg. Gorjancu, Matkoti in Majaronu za njih intervencije. Uspeh teh intervencij pa še ni znan. Osrednji odsek je na banski upravi interveniral zaradi nakupovanja brzojavnih drogov po osebah, ki nimajo obrtnega lista. Primerno je tudi nastopil proti pisavi nekaterih beograjskih listov zaradi njih škodljivega poročanja o slovenskem lesnem gospodarstvu.

Skupno z g. Mulejem z Bleda si je ogledal vse naprave pri Šipadu. Priznati mora, da je tehnično Šipad na višku. Svojege delovanja pa Šipad ne more razširiti tudi na izvoz slovenskega lesa, ker so železniške tarife iz Slovenije do Šibenika previsoke in ker nima zadostnega obratnega kapitala, kakor se mu je odgovorilo na njegovo vprašanje. Podrobno je omenil predsednik tudi razne napake, ki so se pokazale pri nekih nabavah lesa iz Slovenije. Obširno je poročal tudi o svojih intervencijah pri ministrstvih v Beogradu in pri drugih vplivnih osebnostih. Žal mora konstatirati, da je v naših oficialnih krogih premalo razumevanja za potrebe slovenskega lesnega gospodarstva.

Trgovinska pogajanja z Italijo

To omalovaževanje lesne stroke se je pokazalo tudi pri pogajanjih

z Italijo. Ni bilo denarja, da bi se določil poseben lesni strokovnjak, ki bi se priključil naši trgovinski delegaciji, temveč bi morale nositi lesne organizacije stroške za strokovnjaka same. In vendar prinaša les na leto skoraj celo milijardo deviz v državo!

O novi trgovinski pogodbi z Italijo še ni mogoča zaključna sodba, ker še do danes ni bilo objavljeno besedilo pogodbe. Bojimo se, da naš uspeh ni velik in da zlepa ne bomo prišli do svojih zamrzlih terjatev. Ko je zaradi teh terjatev interveniral v Beogradu, je predlagal, da bi izdala Narodna banka za te terjatve blagajniške zapiske, ki bi se lombardirali pri naših denarnih zavodih. Zapiski bi se morali izdati v višini terjatev. V novi pogodbi je ohranjen sistem kontingentov in z nezaupanjem čakamo, kako se bodo razdeljevali ti kontingenti. Zahtevamo, da s temi kontingenti razpolagajo v bodoče strokovne organizacije.

V debati o bodočih odnosih z Italijo se je oglasil k besedi gosp. Hajnrihar, da se je po privatnih informacijah pri sedanjih rimskih

hitro in redno plačujeta svoje dobave (firmi Schlebing in Bing).

Inž. Zupančič omenja, da se nahajamo glede kliringa z Nemčijo v popolnoma brezpravnem stanju. Klirinškim nakaznicam, ki jih moramo uporabljati, določa tečaj Narodna banka. Zato tudi ne vemo, kakšen bo tečaj jutri. Zaradi tega nastaja velika negotovost. Ostro graja tudi centralistični sistem v našem gospodarstvu, ki uničuje Slovenijo in postaja v vedno večjo škodo tudi drugim pokrajinam.

G. Petrič omenja, da je velika ovira za izvoz lesa na Madjarsko tudi v tem, ker se mora tovarnina plačati v naprej.

G. Gorjanc predlaga, da se doseže: 40 par izgube naj se izvoznikom povrne, kakor je bilo obljubljeno na konferenci v Ljubljani. Znižajo naj se železniške prevoznine za les in izvede naj se predlog predsednika Škrbca glede naših terjatev v Italiji. Omenja tudi, da se pojavlja vedno več angleških trgovcev, ki se zanimajo za naš les.

Glede angleškega trga omenja g. Miklavžina, da bi se moralo na vsak način preprečiti, da bi si naši izvozniki medesobno kvarili cene. Sledila je debata

zaradi zborničnih volitev.

Sklep brežiške skupščine, da nastopi trgovstvo pri zborničnih volitvah enotno pod vodstvom predsednika Jelačina, velja za trgovstvo. V smislu tega sklepa se je sestavil tudi volilni odbor. Seja sklene, da naj predsedstvo osrednjega odseka pri tem odboru sodeluje, da naj bodo volitve sporazumne in da se naj v trgovskem odseku priznata lesni trgovini dva zastopnika. Za območje bivše Kranjske se določi kot kandidat predsednik Škrbec, kot namestnik g. Gorjanc, za bivšo Stajersko pa naj določi lesni odsek v Celju sporazumno z drugimi odseki kandidata in namestnika.

Pri slučajnostih se je govorilo o kaznih zaradi deviznih prestopkov, proti katerim se sklene protest, ker so bili dostikrat izvozniki prisiljeni, da so sprejeli tudi denar, ki jim ni bil nakazan po Narodni banki, ker bi drugače do svojega denarja sploh ne prišli. Nato se je razpravljalo o uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov ter izrekli razni stvarni pomisleki.

Predsednik Škrbec opozarja vse na nedeljski protestni shod, ki se naj ga trgovci udeležijo v čim večjem številu.

Glede novih razmer, ki so nastale zaradi devalvacije valut je bila seja mnjenja, da bi morala država sama zavarovati plačila za naš izvoz.

G. Čas omenja, da se tudi nemške tvrdke vedno bolj zanimajo za naš les. Nujno je potrebno, da si tudi na nemškem trgu ne bodo naši izvozniki kvarili cen.

Končno je poročal g. Friedrich, da je grški kliring ustavljen in da odtrguje Narodna banka po 22%. Nujno je, da odsek v tej zadevi energično intervenira.

Ker je bil s tem dnevi red izčrpan, je predsednik Škrbec zaključil sejo ter se zahvalil vsem članom za udeležbo in za njih pozitivne predloge ter pobude.

Naš pravi domači izdelek!

Izprememba pravil »Putnika«

Da bi se ustvarila možnost, da bi čim več zastopnikov naših turističnih organizacij iz vseh krajev države moglo sodelovati v upravi »Putnika«, je uprava izdelala predlog o izpremembi člena 31. in 41. družbenih pravil, ki govorita o sestavi upravnega in nadzornega odbora. Po živahni debati je bil ta predlog na skupščini delničarjev sprejet in nato odobren tudi od ministrstva za trgovino in industrijo.

Dosedaj je štel upravni odbor 9 članov, od katerih sta dva člana imenovali ministrstvi za trgovino in za promet, ostale pa je izvolil občni zbor delničarjev. Po novi stilizaciji pravil pa bo v bodoče štel upravni odbor 15 članov, od katerih bi po dva imenovali obe zainteresirani ministrstvi, ostale članke pa bi izvolil zbor delničarjev iz oseb, ki bi jih v to pooblastilo turistične zveze ali družbe. Ti člani bi se izvolili po banovinah.

Število članov nadzornega odbora pa bi se povečalo na 7, od katerih bi bila dva imenovana od ministrstev, 5 pa bi jih izvolil občni zbor delničarjev. Med delničarji »Putnika« je sedaj 16 turističnih, hotelirskih in kopaliških zvez.

Pred sklenitvijo nove trgovinske pogodbe z Madjarsko

Jugoslovansko-madjarska mešana komisija je zaključila svoja posvetovanja in pripravi vse potrebno, da se morejo začeti pogajanja za sklenitev nove madjarsko-jugoslovanske trgovinske pogodbe. Komisija se je zedinila v tem, da je sedanja trgovinska pogodba nezadostna in da je v obojestranskem interesu, da se sklene nova, s katero bi se ustvarila širša podlaga za zamenjavo blaga med Jugoslavijo in Madjarsko. Hkrati naj bi nova pogodba uredila tudi plačilni promet med obema državama ter določila uvozne kontingente.

Na sestanku v Budapešti se je razpravljalo tudi o naših klirinških terjativah proti Madjarski, ki znašajo po računu naše Narodne banke 90, po madjarskem računu pa 60 milijonov din. Za likvidacijo teh terjatev je naša država že nekaj blaga naročila na Madjarskem. Tako je prometno ministrstvo naročilo signalne aparate za lokomotive. Naročeno je bilo tudi več telefonskega materiala. Vsa ta naročila znašajo nekaj deset milijonov din. Če se bodo v novem letu mogla naročila še povečati, ni gotovo. Postavljeno pa je bilo tudi vprašanje, če ne bi mogli svoje terjatve proti Madjarski uporabiti tudi za plačilo češkoslovaških terjatev.

Konkurzi - poravnave

Potrujeta se prisilni poravnavi, ki sta jih sklenila s svojimi upniki tvrdka »Čehosteklo« v Ljubljani in klobučar Ivan Kvas v Mariboru.

Nakup naših izdelkov z znamko EF-KO Vam jamči za stalen porast

Vašega prometa

MODNE PLETENINE INTERLOK-trikot-PERILLO

F. KOŠ

LJUBLJANA, Židovska ul. 5

Kino Moste

V soboto ob 20.30

v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri

Dunajska opereta:

Na lepi modri Donavi

Adela Kern, Szöke Szakall, Oskar

Karlweiss, Ur. ul. Grabley

Pristni dunajski humor! Petje, zabava,

2 uri vesolja! „Nova barvana ključ“ in

„Paramounov tednik“

Cene: Din 3.50 do Din 6.50

pogajanjih les zopet zapostavljal v korist živalskih in živilskih izdelkov. Te pa moremo prodati tudi drugam, dočim za italijanski lesni trg nimamo nadomestnega trga. Odprto je tudi ostalo vprašanje bodočega obračunskega tečaja, ker je rečeno, da se bo ta sporazumno določal med Narodno banko in italijanskim zavodom za zamenjavo blaga s tujino. Ker bodo odpravljene klirinške nakaznice, bo s tem odpravljena tudi vsaka kontrola o njih izplačevanju po vrstnem redu in možnosti njih prodaje našim uvoznikom. Kakor se poroča, se bodo naše stare terjatve uporabile na polovico za državne nabave, 10 milijonov lir za turistične svrhe, ostanek pa za nakup drugega blaga. Nujno je, da se besedilo nove pogodbe čim prej objavi. Predsednik Škrbec obljubi, da bo osrednji odsek takoj sporočil vsem sekcijam besedilo pogodbe, kakor hitro bo ta objavljena.

Sledilo je poročilo

o trgovinskih pogajanjih z Madjarsko

Jugoslov.-madjarska mešana komisija je končala svoje delo. Ponovno se sestane koncem oktobra. Madjarska je predlagala povišanje kontingentov ter ureditev plačilnega prometa.

G. Mravljak pripominja, da nakazuje madjarska Narodna banka plačila zelo neredno. Včasih je treba čakati na denar tudi pol leta. Samo dve madjarski firmi

Denarstvo

Dinar v Curihu 10.

Po devalvaciji švicarskega franka so notirale na curiški borzi samo nekatere najbolj stalne devize. Tečajji vseh pa so bili seveda znatno nižji kakor pred devalvacijo:

Tako so notirale devize na curiški borzi:

	25. 9.	30. 9.
Amsterdam	207.70	239.9
Helsingfors	6.85	9.49
Kopenhagen	69.375	96.9
London	15.54	21.53
New York	307.25	434.9
Oslo	78.10	108.25
Stockholm	80.125	111.9

Dne 1. oktobra pa so notirale tudi že druge devize in tako tudi dinarska, ki je poskočila od 7—na 10.—.

Ce bi ta dvig dinarjevega tečaja obveljal tudi na drugih borzah, potem bi bil s tem ves naš izvoz zelo udarjen. Posledice devalvacije franka bodo vendarle tudi za nas malo bolj pomembne, kakor pa se nam je hotelo dopovedati.

Veliki dobički zaradi devalvacije

Zaradi devalvacije francoskega franka se bo povečala vrednost zlate podloge francoske banke za 16 milijard frankov, od katerih se bo 10 milijard uporabilo za intervencijski fond, s katerim bo banka branila na mednarodnem trgu novo vrednost franka, 6 milijard pa bo pripadlo državni blagajni. Poleg tega pa bo francoska država blagajna zaslužila še velike zneske pri višjem vrednotenju vrednostnih papirjev.

Dobiček angleške banke bo znašal 160 milijonov funtov ter bo mogla Anglija s tem dobičkom zelo znatno povečati svoje oboroževanje. Švica bo zaslužila 650 milijonov šv. frankov, ki jih bo uporabila za ustanovitev posebnega intervencijskega fonda. Enak fond si bo napravila tudi Nizozemska ter je ta fond proračunan na 300 milijonov holandskih goldinarjev.

Električne instalacije

za luč, moč, signale in vsa v stroko spadajoča popravila Vam izvrši solidno povsod

Ivan Mihelič, Ljubljana
elektrotehnično podjetje
Borštnikov trg št. 1 Telef. 27-04. Nočna služba

Razmerje med funtom, frankom in dolarjem je bilo v denarnem sporazumu med Francijo, Anglijo in Ameriko določeno, kakor poročajo »Times« na podlagi: 100 francoskih frankov je en funt, en funt pa 4.86 dolarja. Francozi pa se še prizadevajo, da bi to razmerje dvignili na 112—119 frankov za en funt, da bi se njih izvoz povečal.

Francoski parlament je odklonil predlog nekega poslanca, da se v bodoče plačujejo vsa tuja posojila, ki se izdajo v Parizu po tečaju, ki je veljal na dan izdaje posojil. Francija je na stališču, da morajo države, ki prejemajo denar od Francije, spoštovati klavzulo o zlatu.

Italijanski borze so zaradi devalvacije franka še nadalje zaprte, kar je povečalo vznemirljivost italijanskih gospodarskih krogov, ki ne vedo, kaj bo italijanska vlada ukrenila zaradi devalvacije dosedanjih zlatih valut.

V Avstriji se govori, da bo avstrijski šiling devalviran. Dejansko so tudi na dunajski borzi tuji papirji narasli, dočim so tečajji domačih papirjev padli. Avstrijska vlada sicer izjavlja, da devalvacije ne bo. Z vladne strani se tudi poudarja, da bo devalvacija fr. in šv. franka ter holandskega goldinarja Avstriji v korist, ker dosega njene zunanje obveznosti 2,5 milijarde šilingov.

Na curiški borzi so bili dne 2. oktobra ti tečajji: Beograd 10, Pariz 20.25, London 21.41, New York 424, Bruselj 73.25, Milan 33.50, Amsterdam 233.50, Berlin 174.50, Dunaj 75, Stockholm 110.40, Oslo 107.60, Kopenhagen 95.60, Varšava 81.50, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Carigrad 3.58, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.44, Buenos Aires 1.22.

Položaj in potrebe ljubljanske trgovine

Konec poročila o seji ljubljanskega Združenja trgovcev

Splošna statistika gibanja trgovinskih obratov.

Zadnjih pet let vodijo tako Zbornica kakor trgovske in obrtniške organizacije statistiko o porastu in padanju trgovinskih obratov. V drugih krajih že poročajo o zboljšanju ter dvigu števila trgovin in obrtnih delavnic, le pri nas v Sloveniji traja padec trgovin še nadalje. Po zadnji statistiki Zbornice je padlo število trgovin v I. let. četrtletju za 325, obrtnih pa za 227. To padanje trgovinskih obratov je bilo posebno poudarjeno na Zveznem obnem zboru. Od leta 1932. je padlo število trgovin v Sloveniji za 4556, obrtnih delavnic za 3797, skupaj torej za 8353. Če bo šlo to padanje tako naprej, bomo doživeli, da bo skupno število trgovin padlo z obrtniki vred na 9000, torej na število, kolikor je danes sploh vseh trgovinskih obratov v naši banovini.

Administrativno poslovanje

Trgovci z vinom na debelo so predložili posebno spomenico glede predlogov k izpremembi čl. 32. fin. zak. za leto 1936/37 o načinu pobiranja in kontroli pri plačevanju banovinske trošarine na vino. Novoustanovljena sekcija prodajalcev bencina se je konstituirala in izvolila za predsednika g. Laznika. Ta sekcija je imela že več sej ter uspešnih intervencij, tako tudi pri predsedniku mestne občine dr. Adlešiču.

Sekcija trgovcev s specerijskim blagom ima redne seje, na katerih se je razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih te stroke.

Sekcija trgovcev z železnino je na zadnji seji izvolila g. J. Žalta za svojega predsednika.

Z ozirom na novo izdano uredbo finančnega ministrstva, po kateri morajo trgovci-speceristi voditi za prodan čist špirit posebne kontrolnike, se sklene, da bo uprava podvela potrebne korake za odpravo teh kontrolnikov.

V času poletnih počitnic je zasedal davčni odbor. Trgovci in deloma industrije so zastopali v odboru gg. Verbič, Vidmar, Bahovec in Fabiani. Trgovci-točilci pa g. Lautar, v splošnem pa je zastopal vse davkoplačevalce Ivan Ogrin. V reklamacijskem odboru je branil interese davkoplačevalcev Albin Smrkolj. Vsem je uprava izrekla posebno zahvalo za njihovo prizadevanje v davčnem odboru, ki je zasedal 12 dni. Uprava je razpravljala podrobno o vsem delu davčnega odbora, primerjala za več let nazaj vse odmerne podlage in rezultate davčnega odbora ter soglasno ugotovila veliko, uspešno in požrtvovalno prizadevanje vseh članov davčnega odbora in reklamacijskega odbora, katerim ne gre odrekati velikih zaslug za omiljenje davčnih trdov.

V prejšnji številki smo objavili poročilo predsednika Sossa, ki ga je podal na zadnji seji uprave ljubljanskega združenja. Danes objavljamo drugi del poročila o tej važni seji načelstva združenja.

Glede novega osnutka uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin, ki ga je poslala Zbornica na predlog kr. banske uprave vsem zainteresiranim organizacijam, je bilo vzeto na znanje poročilo zastopnikov uprave pri svojem anketi gg. Verbiča in Bahovec, ki sta stali la razne spreminjavalne predloge. Posebno sta se zavzela za pravilnejšo ureditev poletnega časa od 1. aprila pa do 1. septembra, ki naj se spremeni v toliko, da se bo uveljavil šele s 1. julijem in trajal do konca avgusta, kar bi odgovarjalo tudi klimatičnim raz-

meram v Sloveniji, ki so čisto drugačne kakor v Dalmaciji. Ravno-tako sta zastopnika uprave Združenja prosila za poostreitev določila o krošnjarih in končno tudi glede ureditve delovnega časa v vele-trgovinah, za katere se predvideva drugačen delovni čas, ki pa absolutno ne ustreza našim potrebam. Pomisliti je treba, da so veletrgovine tesno povezane z detajlno trgovino in da ne gre obratov deliti po posebnih delovnih urah. Važno je pri tem tudi dejstvo, da so veletrgovine odvisne od podeželskega odjemalca, ki zahteva blago ob določenih urah, ki mora biti pripravljeno za natovarjanje na avtobuse, za vlake itd. Če se ne spremeni dotično določilo, je

nevarnost, da bo Ljubljana izgubila še preostalo kupujoče občinstvo, ki se je že radi občutnih mestnih uvoznih poslužio konkurence izven Ljubljane.

O akciji glede sončnih zaslonov je poročal preds. Soss o njegovi intervenciji pri upravniku policije gosp. Kerševanu, ki mu je obljubil vsestransko pomoč, da se ta zadeva končno sporazumno reši. Mestno poglavarstvo je sklicalo nato 6. avgusta komisijski ogled, v katerem sta zastopala trgovstvo gg. Verbič in Fabiani. Sestavil se je po vseh ugotovitvah zapisnik, ki bo predložen Združenju v izjavo. Združenje upa, da bo vprašanje sončnih zaslonov v zaslonov končno povoljno rešeno.

Sadni sejem v Mariboru

Danes se odvarja v Mariboru II. mariborski sadni sejem

Poleg »Mariborskega tedna«, ki se je v našem gospodarskem življenju s svojimi lepimi uspehi čvrsto afirmiral, predstavlja »Sadni sejem« drugo gospodarsko ustanovo, ki si jo je osnovala severna slovenska prestolnica v svoji lastni iniciativnosti in iz svoje lastne moči. Dočim pa je »Mariborski teden« specialna mariborska zadeva, ki ima predvsem tujskoprometni značaj, je »Sadni sejem« mnogo večjega pomena za vse mariborsko zaledje, ki zavzema tudi še danes skoraj vse področje bivše mariborske oblasti.

Po uspehih poskusih prvega Mariborskega tedna, ki je priredil jensko kmetijsko razstavo »Maribor v jeseni« ter po velikopotezni kmetijski razstavi, ki so jo jeseni leta 1934. priredili kmetovalci iz obeh mariborskih okrajev, je sledil lansko leto prvi sadni sejem, katerega je priredilo pet srezov mariborskega okoliša. Tako je rasla iz malega začetka velika ustanova, ki je letos zajela že vse okraje bivše mariborske oblasti. Letos prevladujejo celo periferni okoliši, to je ljutomersko-ormoško ter šmarsko-brežiško področje, ki imajo mnogo ugodnejšo letino, kakor mariborska okolica. Nedvomno bodo pa segli vplivi sadnega sejma tudi na področje bivše Kranjske in mogoče ne bo več dolgo, pa bo zrastle iz skromnega okvira mariborskih kmetijskih razstav po posredovanju sadnih sejmov reprezentativna trgovska razstava slovenskega kmetijstva. Da smo takšne ustanove potrebne, je vedno bolj jasno.

Letošnji sadni sejem prikazuje že zasnutke takšne prireditve, ki bi zajela še ostale panoge našega kmetijstva. Poleg sadja bo letos razstavljeno tudi grozdje in domač sir, prirejena bo poskušnja vin, velikega pomena pa bo tudi sejem štajerske perutnine. Štajerska kokoš zavzema v naši državi čim dalje večjo veljavo. Številne domače razstave štajerske kokoši so že obrnile pažnjo odločilnih krogov na ta važen produkt našega kmetijstva. Krasni uspehi, ki so jih dosegli gojitelji štajerske kokoši iz mariborske okolice na svetovnih razstavah v Rimu (III. mesto v celotni klasifikaciji) in letos v

Leipzigu, so pokazale, da moramo posvečati kurjereji v naših krajih še večjo pozornost. Sedaj je kmetijsko ministrstvo samo pokazalo veliko zanimanje za štajersko kokoš. Dočim se je dosedaj gojila samo v Dravski banovini, se je letos napravil sklep, da se razširi tudi na ostale banovine. Predvsem naj se nadomesti grahaska plimetka, ki se goji v Savski banovini, ter bela leghornska pasma, ki se goji v Banatu in v srbskih banovinah z grahasto in belo štajersko kokošjo. Naša domača kokoš je namreč prvič mnogo bolj odporna in

Jugoslovanski in mednarodni lesni trg

»Jugoslovanski Lloyd« z dne 1. oktobra objavlja naslednje poročilo o položaju na lesnem trgu.

Na jugoslovanskem trgu ni položaj enakomeren in ne preveč ugoden. Tuje povpraševanje za našim lesom je precejšnje, izvoz pa ovirajo razne uvozne omejitve.

Pragi: domača potrošnja je odvisna od železniških naročil. Na Česlovaškem je močno povpraševanje po pragi. Splošno se opaža pomanjkanje hrastovih pragov, ki se zato zelo nadomestujejo z bukovimi.

Doge: V Franciji je povpraševanje precej živahno, a so cene slabe. Dobro povpraševanje in primeroma ugodne cene so na Madjarskem. Za frize pa je v vseh evropskih državah, zlasti v Nemčiji močno povpraševanje. Cene so srednje, poslovanje se razvija brez posebnih težkoč.

Parketi: Domače povpraševanje je zaradi primeroma dobre gradbene delavnosti zadovoljivo. Zaradi preostre konkurence pa so cene slabe. Manjše količine so se izvozile v Egipt in Grčijo.

Gradbeni material in jamski les prevzemajo največ levantske dežele.

Podjetja za impregniranje lesa so zaposlena srednje. Pričakuje pa se, da se bo položaj na domačem trgu zboljšal, ker so se poskusi države, da bi impregnirala les v lastni režiji zelo slabo obnesli.

Tuji trgi

Angleški trg je sedaj najboljši tuji trg za jugoslovanski les. Zanimanje je predvsem za trd les. Cene so ugodne, blago se plačuje v svobodnih devizah. V kolonijah je tudi več zanimanja za jugoslovanski mehki les.

Francija, Belgija in Nizozemska zaradi velike konkurence Poljske in Romunije skoraj nič ne kupu-

manj občutljiva za razne bolezni in degeneriranje, kakor tuje uvožene pasme, poleg tega bolje nese in ima plemenitejšo meso. Slednje prihaja v poštev zlasti pri izvozu. Tako na primer uvaža Nemčija skoraj izključno samo zaklano štajersko kokoš, zlasti pa še kupune. Tudi na drugih svetovnih trgih smo že prodrli z našo domačo perutnino. Dosedaj smo imeli samo razstave štajerske kokoši, na katerih je nastopala banska uprava kot kupec plemenskih živali, ki jih je potrebovala za razširjenje pasme v naših domačih krajih. Letos pa bo razstava te kokošje pasme pravi sejem, na katerem na nastopala banska uprava kot kupec, pa tudi kmetijsko ministrstvo in druge banovine bodo kupovale plemenske kokoši, obenem pa bodo imeli domači rejci priložnost, da zamenjajo plemenske živali v svrhu oživiljenja krvi. Poleg naših jabolk, ki so postala že svetovno znana, bo propagiral mariborski sadni sejem v bodoče tudi še štajersko kokoš in sčasoma tudi druge kmečke pridelke slovenske domovine.

Bistvo vseh teh prireditev pa je, da so si jih zamislili naši kmetovalci sami in da jih sami tudi organizirajo. S tem so pokazali veliko zrelost in poznanje položaja ter pomen take ustanove tudi v trgovskem pogledu. Naši trgovini pa so znatno olajšali nakupovanje, saj ima sedaj trgovec na sadnih sejmih priložnost poleg izbire najplemenitejših produktov naše zemlje tudi priliko, da naveže direktne stike z najnaprednejšimi producenti, ki pridelujejo samo izbrano in za izvoz namenjeno blago. Zaradi tega mora tudi naša trgovina podati slovenskim kmetovalcem, ki žrtvujejo svoje delo, svoj čas in denar, svoje priznanje ter jim omogočiti, da bo sad njihovega prizadevanja — »Mariborski sadni sejem« čim najlepše uspeval.

jejo jugoslovanskega lesa. V teh državah tudi nimamo prodajnih organizacij niti trgovsko-informativne službe.

Madjarska stalno potrebuje mnogo drv. Mogli bi urediti svoje trgovinske odnose z Madjarsko vsaj tako dobro kakor jih je uredila Romunija. Klirinški sporazum ni ravno posebno srečno sklenjen.

V Nemčiji je veliko povpraševanje konstantno. Cene so zadovoljive. Treba bi bilo delati na to, da bi trg bolj izkoristili.

Švica išče trd les in plača dobre cene. Trg ni dosti izkoriščen.

Italija potrebuje stalno mnogo lesa. Avstrijska konkurenca pa dela znatne težkoče.

Španski trg je zaradi tamošnjih razmer zaprt. Naši izvozniki so imeli velike izgube in nihče ne ve, kako bodo prišli naši izvozniki do svojih terjatev.

Grčija potrebuje mnogo mehkega lesa, polfabrikate in tudi izdelano blago. Poslovanje pa je precej riskantno, ker je posel s klirinom in boni morda dober za borzizance, nikakor pa ne za lesno industrijo, ki v poslih z Grčijo vedno slabo odreže.

Argentina bi mogla biti za naš les zelo dober odjemalec, ker pa nimamo trgovinske pogodbe z Argentino, morajo argentinski uvozniki našega blaga plačevati devize za 20% dražje, kakor jih plačujejo uvozniki iz drugih držav.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 3. oktobra objavlja: Postopek o izplačilih iz lokalnih fondov — Razglas o odložitvi občinskih volitev v občinah Križe, Naklo in Primskovo — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Pred kosilom spijte vedno kozarec

Rogaške slatine!

To Vam zboljša tek in pospešuje prebavo.

Priporočite enako tudi Vašim odjemalcem!

Besedilo trgovinske pogodbe z Italijo

»Službene Novine« so objavile besedilo nove trgovinske pogodbe z Italijo:

Čl. 1. Vsaka obeh držav bo dopuščala avtonomno v cilju največjega maksima uvoz blaga, ki izvira iz druge države, upoštevajoč pri tem običajni tok zamenjave blaga.

S čl. 2. se pooblašča Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero (ki ga na kratko v naslednjem imenujemo ital. zavod, op. ured.), in jugoslovanska Narodna banka, da regulirata plačila v zvezi s trgovinsko zamenjavo blaga.

Po čl. 3. se vplačuje pri Ital. zavodu v lirah, pri Nar. banki pa v dinarjih.

Čl. 4. Pri Ital. zavodu se odpre na ime jugoslovanske Nar. banke nov brezobrestni račun v italijanskih lirah. Ital. zavod bo vpisal v korist tega računa zneske, ki jih bodo vplačali italijanski uvozniki jugoslovanskega blaga ko tudi njegovo ceno tako, kakor je določeno v čl. 3.

Italijanski zavod bo vknjiževal v breme tega računa zneske plačilnih nalogov v italijanskih lirah, li jih bo izdajala jug. Narodna banka v zvezi z vplačili, izvršenimi po določilih čl. 3. po jugoslovanskih uvoznikih ital. blaga.

Čl. 5. Vsak predjem na kupljeno blago ital. ali jugoslov. izvora, namenjeno uvozu v Jugoslavijo, odn. Italijo, bo reguliran po odredbah tega sporazuma. Da bi se dopustilo njih izplačilo, morajo biti ti predjemi vneseni v pogodbo o akupu blaga, ustrežati trgovskim običajem in v danem primeru nanašati se na uvozno dovoljenje, že izdano od pristojnih oblastev.

Čl. 6. Vsaka od obeh vlad bo podvzela, v kolikor se nje tiče, ukrepe, potrebne, da obveže dotične uvoznike in izvoznike, da svoje obveznosti regulirajo po odredbah tega sporazuma.

Čl. 7. Kar tiče vplačil, uvoznikov obeh držav, določenih v čl. 3. tega sporazuma, se pretvarjajo lire v dinarje po naslednjih pravilih:

a) Ital. zavod in Narodna banka bosta po skupnem sporazumu ugotovili tečaj zamenjave med italijansko liro in dinarjem; ta tečaj se bo porabljal za pretvarjanje v lire dolgov, označenih v dinarjih, odn. za pretvarjanje v dinarje dolgov označenih v dinarjih.

b) Dolgovi označeni v drugih devizah, ne pa v lirah in dinarjih, se bodo pretvorili v dinarje v Jugoslaviji, a v lire v Italiji po uradnih tečajih beograjske, odn. rimske borze, na dan, ki je pred dnem vplačila. Zamenjave, porabljene po odredbah prejšnjih točk a) in b) imajo začasen značaj, ker se dolžnik oprosti svojih dolgov šele ko upnik prejme popolni znesek svojih terjatev. Dopolnila plačila, katere bi bil dolžnik eventualno dolžan izvršiti, se bodo izvršila ravno tako v kliringu.

Čl. 8. Izplačila upnikom obeh držav se bodo izvršila v italijanskih lirah v Italiji in v dinarjih v Jugoslaviji po kronološkem redu vplačil, izvršenih po dotičnih dolžnikih in v mejah obstoječih razpoložljivosti.

Pogojeno ostane, da se bo pretvarjanje v lire zneskov v dinarjih, plačanih po jugoslovanskih dolžnikih vršilo pri Nar. banki, ki bo potemtakem zavodu Ital. zav. dostavljala plačilne naloge v ital. lirah. Radi prej označenega pretvarjanja v lire b. Narodna banka

Ze v 24 urah
barva, pleštra in kemično sušil obleke, klobuke itd. Skrobli in svetlolika srajce ovrtnike in manšete. Pere suši mong. in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Celenburgova ul 8
Telefon št 22 72

porabila zamenjavo med liro in dinarjem, določeno po skupnem sporazumu po določilih, označenih v čl. 7.

Čl. 9. Zasebne kompenzacije ob izvrševanju v trenutku podpisa tega sporazuma ne spadajo pod odredbe tega sporazuma.

Nove kompenzacijske operacije

bodo mogoče samo s pristankom obeh kompenzacijskih ustanov.

Čl. 10. Ta sporazum ne velja za tranzitno blago.

Čl. 11. Italijanska in jugoslovanska vlada se bosta sporazumeli o modalitetah, ki se imajo porabiti radi reguliranja italij. dolgov v Jugoslaviji in jugoslov. dolgov v Italiji, ki se nanašajo na trgovinsko pogodbo med obema državama pred dnem uveljavljanja tega sporazuma.

Čl. 12. Na koncu trajanja tega

sporazuma se bosta obe vladi sporazumeli o modalitetah glede porabe event. salda računa določenega v čl. 3.

Čl. 13. Ital. zavod in Narodna banka se bosta sporazumeli o tehničnih modalitetah, ki so potrebne, da se zagotovi pravilno funkcioniranje tega sporazuma.

Čl. 14. Določa, da velja pogodba od 1. oktobra dalje in traja do 31. marca 1937. Če ne bo en mesec pred potekom tega roka odpovedana, se molče podaljša.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta, promet din 2.757.175'04.

Devizni promet je občutno nazadoval, zlasti v primeri s prejšnjim borznim tednom, ki je zaključil z znatnim skupnim prometom nad 6.713 milij. dinarjev. — Največji padec prometa izkazuje deviza London, katere je bilo tokrat zaključeno manj za nad pol drugi milijon dinarjev, dalje New Yorka, čigar zaključki so padli za preko 1'15 milij. din in končno Berlina, čigar promet je nazadoval za več ko sedemsto tisoč din.

Iz spodnje razpredelnice so razvidne prometne številke posameznih deviz, dosežene na borznih sestankih tekočega tedna.

Devize:	minuli tekoči teden	(vse v tisočih dinarjev)
Amsterdam	66	26
Berlin	1270	553 priv. klir.
Bruselj	—	—
Curih	80	71
din-deviza	358	383 avstr. pr. kl.
Dunaj	720	694 avstr. pr. kl.
London	2604	967 priv. klir.
New York	1235	54
Pariz	324	9
Trst	21	—
Solun	—	— boni
Stockholm	35	—

Angleške funte je dajala tudi Narodna banka; privatni zaključki so bili perfekturirani večji del na bazi din 234'—.

Zbog devalvacije francoskega franka, kateri so sledile tudi devalvacije holandskega goldinarja, belge in švicarskega franka, so na ponedeljkovem in torkovem (28. in 29. m. m.) borznem sestanku izostale oficialne devizne notice, ki jih daje naša Narodna banka. V teh borznih dneh so bili na razpolago zgolj tečaji angl. funta in amer. dolarja, za odkup izvoznikiških deviz. Tečaji deviz, objavljeni v tečajnicah ostalih domačih borz z dne 28. in 29. m. m. niso bile oficialne notice Narodne banke, ampak so predstavljali bolj obračunsko bazo po situaciji kot je vladala še 26. septembra 1936. — Nasprotno pa se je normalno razvijal promet v privatnih kliringih in so bili doseženi tile tečaji:

angleški funt:	28. in 29. IX. din 234'— den.
1. X. din 235'— den.	
2. X. din 236'50 den.	
avstrijski šiling:	28. IX. din 8'49—8'59
29. IX. din 8'49—8'79	
30. IX. din 8'35—8'45	
1. X. din 8'37—8'47	
2. X. din 8'45—8'55	
nemška marka:	28. IX. din 13'61—13'81
29. IX. din 13'55—13'75	
30. IX. din 13'60—13'80	
1. X. din 13'58—13'78	
2. X. din 13'70—13'90	
15. nov. 13'25 do 13'45	

Od srede 30. t. m. dalje so beležile le tri devize, t. j. Bruselj, London in New York, in sicer takole:

Devize	S primo Narodne banke	Povpr. din	Pon. din
Bruselj	30. IX. 754'92	759'98	
	1. X. 755'59	760'65	
	2. X. 758'06	673'12	
London	30. IX. 220'89	222'94	
	1. X. 220'89	222'94	
	2. X. 220'89	222'94	
New York	30. IX. 4431'10	4467'41	
	1. X. 4436'21	4472'53	
	2. X. 4456'62	4492'93	

Efektno tržišče

Tendenca za državne papirje neizpremenjeno stalna

Situacija je ostala povsem neizpremenjena. Prometa ni bilo. Notice državnih vrednostnih papirjev so le malenkostno variirale od tečajev, ki so bili doseženi v minulih borznih tednih, dočim delnice bančnih in industrijskih podjetij še vedno niso beležile.

Na ponedeljkovem in petkovem borznem sestanku tega tedna je notiralo:

		din
7% inv. pos.	29. IX. 82'50	83'50
2. X. 82'75	83'75	
8% Blair	28. IX. 82'25	83'25
2. X. 81'50	82'—	
7% Blair	28. IX. 72'50	73'50
2. X. 71'50	72'50	
7% Seligm.	28. IX. 86'50	88'—
2. X. 85'—	86'—	
4% agr. obv.	28. IX. 47'—	48'—
2. X. 47'25—	48'25	
6% Begl.	28. IX. 67'—	68'50
2. X. 66'50	67'50	
25% voj. škoda	28. IX. 366'50	368'—
2. X. 359'—	362'—	

Žitno tržišče

Tendenca neizpremenjeno čvrsta

Od 28. m. m. dalje notira banatska, bačka in bosanska pšenica poleg notic za novo pšenico na podlagi uradno določenih cen Prizada. Cene so pri žitu ostale brez izprememb, medtem ko se je pšenična moka podražila za din 5'— pri 100 kg. Neizpremenjeno so beležile tudi cene za drobne in debele pšenične otrobe.

Na petkov borzni dan so bile dosežene te cene:

Žito:	din	din
Kornza:		
zdrava, suha, rešetana, letine 1935, s kvaliteto garancijo, franco vagon bačka in banatska postaja	97'—	98'—
činkvantin sremski, zdrav, suh, rešetan, franco vagon naklad. postaja	125'—	127'—
umetno sušena kornza, dobava koncem oktobra, plačljivo proti duplikatu	84'—	86'—
umetno sušena kornza, dobava novembra, decembra, plačljivo proti duplikatu	85'—	87'—
Oves:		
zdrav, suh, rešetan, franco vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu	100'—	105'—
Ajda:		
zdrava, rešetana, siva, parifeta Ljubljana	130'—	135'—
Pšenica:		
banatska, 79 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu	142'50	145'—
bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti duplikatu	142'50	145'—
bosanska, 77 kg, 4% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu	137'50	140'—
Rž:		
nova, 72 kg, 2% franco vagon baranjska postaja	115'—	117'50
Mlevski izdelki:		
Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	235'—	240'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	235'—	240'—

pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	215'—	220'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	195'—	200'—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	105'—	110'—
pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	85'—	88'—

Lesno tržišče

Tendenca še vedno mlačna

Minuli teden nas je prijetno presenetila vest o sklenitvi trgovskega sporazuma z Italijo. Po tem dogovoru bomo dosegli 50 odstotkov prejšnjega izvoza. Ta sporazum je stopil v veljavo s 1. oktobrom t. l.; glavni njegov princip je zamenjava blaga, in sicer v razmerju 1:1. Torej zavisi po situaciji, ki je nastala zbog brezglave sankcijske politike, samo od nas, koliko bomo izvozili v Italijo. Zaenkrat moramo pač biti zadovoljni, da smo vsaj toliko dosegli. Toda treba bo delati predvsem na to, da se bo naš uvoz iz Italije čimbolj povečal, kar je edino pametno. — Odločilni krogi so končno le uvideli, da sta Italija in naša država trgovinsko druga na drugo tako navezani, da to že meji na pravcato medsebojno odvisnost.

Obračunski tečaj lire je določen na din 338'— za 100 ital. lir. Podrobnosti obračunavanja nam zaenkrat še niso znane; najboljša dokazila o praktičnosti tega obračunavanja nam bodo nudila že prva nakazila. Tudi likvidacija blokiranih terjatev je urejena. Tečaj din 100'— je Lit 29'50 pa ni stalen, ampak se bo obojestransko od časa do časa medsebojno reguliral.

Neprijetno pa je za nas preseenečenje, ki so ga povzročili nedavni pretresljaji na denarnem trgu. Po današnji situaciji je zbog izprememb v tečajih vsaka kalkulacija povsem nemogoča. Najvarnejša kalkulacija je le v dinarski vrednosti. Kako se bo trgovina razvijala v najbližnji bodočnosti pa se še ne da sklepati.

Te dni je bil podpisan tudi trgovinski sporazum z Nizozemsko, ki pa se baš zbog omenjenih pretresljajev praktično še ne more izvajati.

Doma in po svetu

Dosedanji komandant dravske divizijske oblasti div. general Peter Nedeljković je imenovan za inšpektorja konjenice, za vršilca dolžnosti komandanta dravske banovine pa je imenovan brigadni general Lazar Tonić. Div. general Milan Plesničar je imenovan za pomočnika komandanta I. armijske oblasti.

Poslanski klub JNS in večina Jevtičeva poslanskega kluba sta se fuzionirala. Za predsednika novega kluba je bil izvoljen posl. Jeremija Protić, za podpredsednika pa poslanci: dr. Auer, Ivan Mohorić, Milan Božić in dr. Avdo Hasanbegović.

Deseterica poslancev Jevtičeva kluba pa se ni hotela pridružiti fuziji ter ustanovila svoj klub, ki se imenuje »Jugoslovanski poslan-

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

Strojni transporti

Specialno podjetje za ekspedicijo in prevoz vseh vrst strojev, kompletnih instalacij za tovarne — Oskrba dovoljenj za carinoprosti uvoz strojev vsake vrste — Vsa pojasnila brezplačno!

ski klub«. Za predsednika kluba je bil izvoljen dr. Baričević, za podpredsednika pa inž. Vujić in posl. dr. Novačan.

Prva številka »Jugoslovenskega glasnika«, glasilo JNS, je bila zaplenjena. Državni tožilec pravi v svojem odloku, da so bili v listu članki, ki so izzivali k verskemu razdor.

»Mlada Hrvatska« piše, da je bila v sredo in v četrtek, ko so praznovali židje svoje novo leto, odprta v Zagrebu samo vsaka 25. trgovina.

Za predsednika stola sedmorice oddelka za Slovenijo in Dalmacijo v Zagrebu je imenovan dr. Konda. Upravnik ljubljanske policije Kerševan je premeščen v Beograd.

V finančnem ministristvu so začeli pripravljati novi državni proračun. Že prihodnji teden bo začel finančni minister Letica razgovore z resornimi ministri o novem proračunu.

Beograjska radijska postaja bo zaenkrat okrepljena le na 20 kw, šele pozneje pa na 100 kw, kakor je izjavil poštni minister Kaludjerčić.

Trgovinsko ministristvo je odobrilo ustanovitev družbe »Jugoveza« z ustanovnim kapitalom pol milijona din. Družba bo nakupovala, izdelovala in prodajala narodne vezene in vsa dela domače industrije.

Zaradi devalvacije francoskega franka bodo naša paroplovna podjetja precej izgubila, ker so vozarske cene v francoskih frankih. Tudi dalmatinske cementarne, ki so dobavljale velike množine cementa v francoske kolonije, bodo izgubile.

Parnik »Dubravka« je odplul iz Šibenika s 6000 kubiki lesa za Anglijo. Tudi v Argentino in Urugvaj je prodal šipad znatne količine lesa.

Tvornica aluminija na Krki se bo začela graditi v oktobru ter bo do konca aprila 1937 gotova.

V južnem Banatu so cene rejnim prešicem naenkrat padle od 9 do 9.50 din na 6.75 do 7 Din. Nekateri kmetovalci, ki niso hoteli preje prodati prešicjev kljub visokim cenam, imajo precejšnje izgube. Verjetno pa je, da bo cena zopet narasla, ker je v tujini močno povpraševanje po prešicjih.

Naši teniški reprezentanti so bili v Pragi silno poraženi. Razmerje dobljenih partij je bilo 6:0 v korist Čehoslovakov. Zaradi tega težkega poraza je bila odpovedana tekma s poljsko reprezentanco.

Nekateri pariški listi poročajo, da bosta Francija in Anglija predlagale, da se sistem kontingentiranja v mednarodni trgovini odpravi.

Me arodna konferenca za socialna vprašanja v Pragi je sprejela resolucijo, v kateri priporoča vsem vladam, da razširijo socialno zavarovanje ter da uvedejo tudi zavarovanje za primer invalidnosti in starosti.

Moskovska »Pravda« trdi, da je Nemčija dosedaj dobavila španskim nacionalistom 320 letal, Italija pa 180. Obe državi sta poslali v Španijo tudi 700 izkušenih pilotov in letalskih mehanikov. Zaradi te pomoči je danes letalstvo upornikov v znatni premoči nad vladnim.

Madjarska vlada je do nadaljnjega prepovedala vse politične shode in zborovanja. Dovoljeni so samo zaupni sestanki vladnih poslancev.

Zastopniki štirih arabskih kraljev so pozvali Arabce v Palestini, da takoj prenehajo s stavkami in upori, ker da imajo zagotovilo angleške vlade, da bo naseljevanje židov v Palestini ustavila.

Madridska vlada je predložila parlamentu zakonski načrt, po katerem dobe Baski enako avtonomijo kakor Katalonci.

Na letališču Ciampino pri Rimu se je pripetila težka letalska nesreča. Vojaško letalo je ob pristajanju udarilo v neko drevo in se popolnoma razbilo. Šest mož posadke je bilo ubitih.

Veliki italijanski potniški aeroplan se je zrušil pri povratku iz vzhodne Afrike. Vseh sedem potnikov je bilo ubitih.

Konferenca trgovskih in industrijskih zbornic

V dneh od 28. do 30. septembra je bila v Beogradu konferenca trg.-industrijskih zbornic. O konferenci ni bil izdan noben oficialni komunikat. Konferenci je predsedoval Voja Petković, podpredsednik trg. zbornice v Beogradu.

Na konferenci se je najprej razpravljalo o podaljšanju uredbe o prepovedi ustanavljanja veleblagovnic v naši državi. Pri tej priliki se je konstatiralo, da tudi danes še obstojijo vsi oni razlogi, zaradi katerih je vlada pred dve letoma izdala uredbo v prepovedi veleblagovnic, ker ni depresija v detajlni trgovini, zlasti v mestih, niti najmanj popustila. Na drugi strani pa je treba tudi konstatirati, da so vse trditve o blagodejnem vplivu veleblagovnic na gospodarsko življenje navadne bajke, ker do danes ni bil za blagodejnost veleblagovnic podan niti najmanjši dokaz. Zato zbornice soglasno zahtevajo, da se veljavnost omenjene uredbe podaljša ter poleg tega dopolni s spremembami in dodatki, ki so jih predlagale zbornice. Nikakor se ne sme dopustiti, da bi naš že itak zelo oslavljeni trgovski stan še bolj trpel, ko ni to niti potrebno niti ni to v splošnem interesu. To bi bilo v korist samo anonimnim družbam in anonimnemu kapitalu, ki dostikrat pripada tujcem in morda tudi takšnim, ki so naši narodni nasprotniki.

Drugo vprašanje, ki je bilo na dnevnem redu konference je bilo vprašanje financiranja banovin in zlasti občin. O tem vprašanju se je razpravljalo o navzočnosti zastopnikov finančnega in notranjega ministrstva, in sicer gen. inšpektorja notranjega ministrstva doktorja Frana Goršiča, višjega inšpektorja finančnega ministrstva Radovana Draškovića in tajnika notranjega ministrstva dr. Jože Lavriča. Konstatiralo se je, da je zlasti finančno stanje občin silno težko in neurejeno ter se je zato izrekla želja, da se o tem vprašanju skliče vsestranska in

objektivna anketa ter da bi se na podlagi njenih rezultatov izdal zakon o financiranju samouprav.

Obenem se je izrekla želja, da se že pri potrjevanju občinskih proračunov za prihodnje leto odpravijo vse nezakonitosti in popravijo vse vrzeli, ki danes obstoje glede trošarinske politike v skoraj vseh naših občinah. Zlasti pa je potrebno, da se odpravijo ona določila glede občinskih trošarin in uvoznin, ki ovirajo gočil pa je zelo mnogo.

spodarsko življenje. Takšnih določil pa je zelo mnogo. Tako se je razpravljalo o uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov. Po vsestranski debati o bistvenih določilih uredbe in njenem vplivu na naše gospodarsko življenje, je bilo sklenjeno, da vse zbornice skupno predložijo pristojnim ministrstvom svoje predloge glede pravnih, ki naj se na podlagi uredbe izdajo.

Razpravljalo se je tudi o pravkar izvršeni devalvaciji raznih evropskih valut ter o posledicah, ki bi mogle zaradi te devalvacije nastati za naš izvoz in naše izvoznike, od katerih bodo mnogi zaradi tega prišli vsekakor v zelo kočljiv položaj.

Glede zavarovalnice »Feniks« je bila izražena želja, da se vsa nerešena vprašanja glede zavarovanja interesov naših zavarovancev v najkrajšem času jasno in definitivno rešijo.

Nadaljnja točka dnevnega reda je bila tudi razprava o socialnem zavarovanju trgovcev v smislu obrtnega zakona. Debata o tem vprašanju je bila zelo izčrpna ter so bile sklenjene smernice za bodoče delo zbornic v tem kompliciranem vprašanju.

Konferenca je še razpravljala o nameravanem kongresu zbornic držav Male antante, o stališču, ki ga naj zavzamejo zbornice glede izpremembe civilnega zakona ter o ureditvi vprašanja minimalnih mezd.

Končno je bilo sklenjeno, da bo prihodnja konferenca zbornic v

prvi polovici novembra v Banjaluki.

O vseh sprejetih sklepah so bili takoj storjeni potrebni koraki na odločujočih mestih.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 8. oktobra ponudbe za dobavo gumenih škornjev ter raznih strokovnih knjig.

Dne 5. oktobra bo v intendanturi štaba Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo mesa za čas od 1. oktobra 1936 do 31. marca 1937 za potrebe ljubljanskega garnizona.

Tržna poročila

Naše sadje na tujih trgih (Poročilo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine z dne 1. oktobra.)

Dunaj: Včeraj so prišli na trg samo trije vagoni naših svežih češpelj. Blago je bilo precej lepo. Cene našim češpljam so bile naslednje: zelo lepe po 33 do 35 grošev, slabše kakovosti po 28 do 30 grošev za kg. Lepe češplje ki so bile vzete iz hladilnikov, so se prodajale po 36 do 38 grošev. — Iz Bolgarske sta prišla dva vagona svežih češpelj. Bolgarske češplje so se prodajale po 38 do 40, madjarske pa po 28 do 30 grošev. Neprodana sta ostala še dva vagona svežih češpelj, v hladilnikih pa je še 40 vagonov naših, 10 madjarskih in okoli 5 vagonov bolgarskih svežih češpelj. — Včeraj je prišlo na trg: 2 vagona našega grozdja »smederevke«, 5 vagonov bolgarskega, 1 vagon grškega in 2 vagona madjarskega grozdja. Naša smederevka se je prodajala po 72 do 73 grošev, naše grozdje »afusali« po 95 do 98, bolgarski »damiat« po 68 do 70, bolgarski »afusali« pa po 1 šiling za kg. Grško

grozdje je bilo po 1 do 1'05, madjarsko pa po 0'56 do 0'60 šilinga.

Praga: V Prago je prišel vagon zelo dobre smederevke, ki se je prodajala po 400 Kč za 100 kil. Bolgarsko grozdje je bilo po 420 do 450 Kč. — Jabolka od prejšnjega dovoza se prodajajo po 200 do 210 Kč. Naših svežih češpelj ni bilo na trg, veliko pa je čisl. domačih, ki se prodajajo po 0'80 do 1 Kč.

Zagrebski tedenski sejem

Zaradi slabega vremena je bil zadnji tedenski sejem v Zagrebu zelo slab. Tudi kupčija je bila bolj slaba, ker ni bilo tujih kupcev. Biki in krave za klobase so se podražile za 25 par. Živahnejše je bilo povpraševanje za pujske.

Dogon: 41 bikov, 253 krav, 81 junic, 90 volov, 52 juncev, 125 telet, 42 konj in žrebet, 186 prešičev in 301 pujske.

Cene (za kg žive teže): biki po 3'25 do 4'25, krave za klanje po 3'25 do 4'25, za klobase po 2'25 do 3, junice za klanje po 4 do 4'50, za rejo po 800 do 900 din (za žival), voli I. vrste po 4'50 do 5, II. vrste po 3'75 do 4'25, bosanski po 3 do 3'50, junci po 3 do 4, živa teleta po 6'50 do 8, zaklana po 9 do 11, rejni prešiči po 8'50 do 9'25, mršavi po 6 do 7, sremski debeli po 9, zaklani po 13, prešički do 1 leta po 10'25, pujski po 70 do 140 din (za žival).

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 4. okt. 8.00: Plošče — 8.30: Telovadba (vodi prof. Dobovšek) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45: Verski govor — 10.00: Prenos spominskega koncerta Antonu Dvořaku iz Brna — 10.50: Gozdne slike (plošče) — 11.00: Otroška ura: Ljubimo živali! (dr. I. Tomšič) — 11.30: Prenos otvoritve razstave Mihe Maleša — 12.00: Suite (koncert radijskega orkestra) — 13.00: Čas, poročila — 13.20: Plošče po željah

— 17.00: Kmetijska ura: Prva pomoč živini (Alojzij Rigler) — 17.20: Koncert tamburaškega orkestra, vmes harmonika (Alojzij Kokalj) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Slovenska ura — 20.30: Večer opernih spevov. Sodelujejo: Marčec (samosepvi), prof. M. Lipovšek in radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Moderna plesna glasba (plošče).

Ponedeljek, dne 5. okt. 12.30: Uvertura (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Napitnice in zdravice (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravstvena ura: Jesenske nevarnosti (dr. Ivo Pirč) — 18.20: Dunaj v glasbi (plošče) — 18.40: Deveti mednarodni kongres za gledališče, radio in film (poročila prof. Kuret) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Večer jugoslov. pesmi. Sodelujejo: Pevski zbor »Cankar« in radijski orkester — 21.15: Koncert ruske glasbe (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Koncert na kromatični harmoniki (igra Rudolf Pilihi).

Torek, dne 6. okt. 11.00: Šolska ura — 12.00: Balalajke igrajo (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Koncert radijskega orkestra — 18.40: Vzganjanje in okolica (dr. Stanko Gogala) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zabavni kotiček: Foxl-mul-tonovosti — 20.00: Etbin Kristan: Samosvoj (drama v petih dejanjih). Izvajajo člani rad. igral-ske družine — 21.00: Lahka glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Berlioz: Stavki iz fantastične sinfonije (plošče).

Štev. 10.591/II.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za Prometno upravo Zabu-kovca na dan 14. oktobra 1936 neposredno pismeno pogodbo za dobavo raznega »Salonit« materiala. — Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 1. oktobra 1936.

D. M. C. & C. M. S.

prejco, krpanec, Primor, Kronsko in umetno svilo, čipke, šolske in krojaške potrebščine, zimsko trikotažo in drugo galanterijsko ter kratko blago nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC

LJUBLJANA, Pred Škofijo št. 15

Velika izbira raznih gumbov! Na debelo! Na drobno!

L. M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

Slomškova ulica 4

TELEFON 29-33

VELETRGOVINA kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

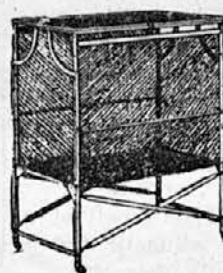
Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

STAVBNI MATERIAL

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamoč, mavec, cevi, beli cement itd. se kupi najceneje pri

MATERIAL LJUBLJANA

Tyrševa c. št. 36c
Telefon šte. 27-16

STRGULEC PAVEL

IZDELOVANJE ŽICNIH POSTELJNIH VLOG IN ZELEZNIH POSTELJ

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVILA

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 13, Kolizej
TELEFON 38-97

NA MALO IN VELIKO!

POZOR, TRGOVCI!

Za jesen vse petrolejke in njihove dele kakor stenske svetilke, viseče svetilke, vžigalnike, cilindre itd. po najnižjih cenah na veliko!

Nadalje največja izbira v vsakovrstnem steklu in porcelanu

kakor tudi v

jedilnem priboru

ZAHTEVAJTE PONUDBE! Nedosegljivo nizke cene!

Engeler,

LJUBLJANA
Miklošičeva 36

Gospodje trgovci! S prodajo novega »RUTHAX« emajl-laka

najpopolnejšega sredstva za pleskanje, imate brez vsakega rizika velik in stalen zaslužek.

Pišite glavnemu zastopniku: Commerce d. d., Ljubljana, Krekov trg 10.

DOLENC JOSIP

Cenjenim trgovcem se priporoča

Trgovina s krznom LJUBLJANA

in delavnica Sv. Petra c. 19 Tel. št. 22-62

Osamosvojil se je v najlepšem sporazumu s tvrdko Filip Bljak.

F. HREHORIC

Manufakturna veletrgovina in na drobno

LJUBLJANA

TYRSEVA CESTA 28

TELEFON ŠTEV. 24-04

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štruce, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.